D. PAVLI EPISTOLA
AD
THESSALONICENSES SECVNDA,

SYRIACE, ITALICE.
EBRAICE, HISPANICE.
GRÆCE, GALLICE.
LATINE, ANGLICE.
GERMANICE, DANICE.
BOHEMICE, POLONICE.

Ex

Diſpoſitione & Adornatione

ELIAE HVTTERI
GERMANI.

דִּלְוָת תֶסַלוּנִיקָיֵא
דְּתַרְתֵּין ׃

קֶפַלָאוֹן א

פוְלוֹס וְסִילְוָאנוֹס וְטִימָתָאוֹס לְעִדְתָּא דְּתֶסַלוּנִיקָיֵא דְּבַאלָהָא אַבָא וּבְמָרַן יֵשׁוּע מְשִׁיחָא ׃

PAVLO è Siluano è Timoteo à la Chieſa de Teſſaloniceſi ch'è in Dio Padre noſtro, è nel Signor IESV Chriſto.

2 טַיְבוּתָא עַמְכוֹן וַשְׁלָמָא מִן אֲלָהָא אָבוּן וּמִן מָרַן יֵשׁוּע מְשִׁיחָא ׃

Gratia è pace à voi da Dio Padre noſtro è dal Signor IESV Chriſto.

3 לְמַוְדָיוּ חַיָּבִינַן לַאלָהָא בְּכֻל־זְבַן עֲלַיְכוֹן אַחַי אַיְךְ מָא דְּוָלֵא דְּיַתִּירָאִית רָבְיָא הַיְמָנוּתְכוֹן וְסָגְּיָא חוּבָּא דְּכֻלְּכוֹן דְּכֻל נָשׁ לְוָת חַבְרֵהּ ׃

Noi debbiamo, fratelli, render ſempre gratie à Dio per voi, come è giuſto, perche la voſtra fede creſce grandemente, è la charità di ciaſcun di voi tutti abbonda de l'vn verſo l'altro.

4 אַיְךְ דְּאָף חְנַן בְּכוֹן נֶהְוֵא מְשַׁתַּבְּהָרִין בְּעִדָּתָא דַאלָהָא עַל הַיְמָנוּתְכוֹן וְעַל מְסַיְבְּרָנוּתְכוֹן דִּבְכֻלָּהּ רְדִיפוּתְכוֹן וְאוּלְצָנַיְכוֹן דַּמְסַיְבְּרִין אַנְתּוּן ׃

In tal modo che noi medeſimi ci gloriamo di voi ne le Chieſe di Dio, per la voſtra patientia è fede in tutte le voſtre perſecutioni è tribulationi, lequali voi ſoſtenete.

5 לְתַחְוִיתָא דְּדִינָא כֵּאנָא דַאלָהָא דְּתִשְׁוּוּן לְמַלְכוּתֵהּ הָי דְּעַל אַפֶּיהָ חָשִׁיתוּן ׃

Che ſono vna manifeſta dimoſtratione del giuſto giuditio di Dio, à queſto che voi ſiate tenuti degni del regno di Dio, per ilquale ancor patite.

שְׁלִיחַ הַקָּדוֹשׁ אֶל־תְּסָלוֹנִיקִים
הַשֵּׁנִית ׃

א

פּוֹלוֹס וְסִלְוָנוֹס וְטִימוֹתֵאוֹס לַעֲדַת הַתְּסָלוֹנִיקִים בֵּאלֹהִים אָבִינוּ וַאֲדוֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ ׃

PAVLO, y Syluano, y Timotheo, à la Igleſia de los Theſſalonicenſes congregada en Dios el Padre nueſtro, y en el Sennor Ieſus el Chriſto:

2 תְּחִנָּה לָכֶם וְשָׁלוֹם מֵאֱלֹהִים אָבִינוּ וַאֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ ׃

Gracia y paz ayays de Dios nueſtro Padre, y del Sennor Ieſus el Chriſto.

3 חוֹבִים אֲנַחְנוּ לְהוֹדוֹת לֵאלֹהִים תָּמִיד עֲלֵיכֶם אַחֵינוּ כַּהֹגֶן כִּי־פָרְה וְרָבָה אֱמוּנַתְכֶם עַל־יֶתֶר וּמְהוֹתִירָה עַד־מְאֹד אַהֲבַת אִישׁ אִישׁ בְּכֻלְּכֶם אֶל־רֵעֵהוּ ׃

Deuemos hazer ſiempre gracias à Dios de voſotros, Hermanos, como es digno, de que vueſtra fe va creciendo, y la charidad de cada vno de todos voſotros abunda entre voſotros.

4 כֵּן אֲשֶׁר גַּם אֲנַחְנוּ נִתְהַלֵּל עֲלֵיכֶם בַּעֲדוֹת אֱלֹהִים עַל־תּוֹחַלְתְּכֶם וְעַל־אֱמוּנַתְכֶם בְּכָל־צָרוֹתֵיכֶם וּבִמְצוּקוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר כִּלְכַּלְתֶּם ׃

Tanto, que noſotros miſmos nos gloriemos de voſotros en las Igleſias de Dios. da vueſtra paciencia y fe en todas vueſtras perſecuciones y tribulaciones que ſuffris.

5 לְרַאֲיַת צִדְקַת וּמִשְׁפַּט אֱלֹהִים לְהַשְׁוֹתְכֶם לְמַלְכוּת אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָלֶיהָ גַּם תְּעֻנּוּן ׃

En teſtimonio del juſto juyzio de Dios, paraque ſeays auidos por dignos del Reyno de Dios, por elqual anſimiſmo padeceys.

ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣσαλονικεῖς ἐπιστολὴ δευτέρα.

ΚΕΦΑΛ. α'.

Παῦλος καὶ σιλουανὸς καὶ τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν, καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ.

PAVL, & Siluain, & Timothee à l'Egliſe des Theſſaloniciens, qui eſt en Dieu noſtre Pere, & au Seigneur Ieſus Chriſt:

2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.

Grace vous ſoit, & paix de par Dieu noſtre Pere, & de par le Seigneur Ieſus Chriſt.

3. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους.

Freres, nous deuons touſiours rendre graces à Dieu de vous, comme c'eſt bien raiſon, d'autant que noſtre foy croiſt grandement, & que la charité d'vn chacun de vous abonde de l'vn enuers l'autre:

4. Ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε.

Tellement que nous-meſmes nous glorifions de vous és Egliſes de Dieu, à cauſe de voſtre patience & foy en toutes vos perſecutions & afflictions que vous ſouſtenez.

5. Ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ· εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε.

Leſquelles ſont vne manifeſte demonſtrance du iuſte iugement he Dieu: à ce que vous ſoyez reputés dignes du royaume de Dieu: pour lequel auſſi vous ſouffrez.

א

6 וְאֶן כֵּאנָא קְדָם אֱלָהָא
דְּנֶפְרוּעַ אוּלְצָנָא —
לְאָלוּצַיְכוּן׃

Percioch'egli è giuſto appreſſo Iddio, rendere afflittione a quelli che v'affligono.

7 וַלְכוּן דְּמֶתְלַצְתוּן נְיָחָא
עַמַּן בְּגֶלְיָנֵהּ דְּמָרַן יֵשׁוּעַ
(מְשִׁיחָא) דְּמֶן שְׁמַיָּא עַם
חַיְלָא דְּמַלְאַכַוְהִי׃

Et à voi che ſete afflitti, riposo inſieme con noi, quãdo il Signor IESV (Chriſto) ſi manifeſtarà dal cielo con gli Angeli de la ſua potentia.

8 מָא דְּעָבֵד תְּבַעְתָא —
בְּגוּרְלָא דְּנוּרָא מֶן הָנוּן דְּלָא
יָדְעוּ לַאלָהָא וּמֶן הָנוּן דְּלָא
אֶשְׁתַּמְּעוּ לְסַבְרְתֵהּ דְּמָרַן
יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

In fuoco fiammeggiante: facendo vendetta di coloro che non conoſcono Iddio, e non obbediſcono à l'Euangelio del noſtro Signor IESV Chriſto.

9 דְּהָנוּן בְּדִינָא נֶתְפְּרְעוּן
אַבְדָנָא דַּלְעָלַם מֶן פַּרְצוּפֵהּ
דְּמָרַן וּמֶן שׁוּבְחָא דְּחַיְלֵהּ׃

I quali ne pagaranno la pena, con la morte eterna dannati da la faccia del Signore, è da la gloria de la ſua potentia.

10 מָא דְּאָתֵא דְּנֶשְׁתַּבַּח
בְּקַדִּישׁוֹהִי וְנֶתְחֲזֵא תְּדְמֻרְתֵהּ
בִּמְהַיְמְנָנוֹהִי דְּאֶתְהַיְמַן ס
סָהֲדוּתַן דַּעְלַיְכוּן בְּהַו —
יוֹמָא׃

Quando egli verra per eſſer glorificato ne ſuoi Santi, & eſſer fatto ammirabile in tutti i credenti (perche il noſtro teſtimonio verſo di voi è ſtato creduto) in quel giorno.

11 מֶטוּל הָנָא בְּכֻל — זְבַן
מְצַלֵּינַן עֲלַיְכוּן דְּנֶשְׁוִיכוּן
אֱלָהָא לִקְרָיְנָכוּן וְנַמְלִיכוּן
כֻּלֵּהּ צְבְיָנָא דְּטָבוּתָא וְעַבְדָא
דְּהַיְמָנוּתָא בְּחַיְלָא׃

Al qual fine, ancora noi preghiamo ſempre per voi, accioche il noſtro Iddio vi faccia degni de la ſua vocatione, & adempia tutto il beneplacito de la ſua bonta, e l'opera de la fede potentemente.

א

6 כְּמוֹ אֲשֶׁר צְדָקָה הִיא לִפְנֵי
אֱלֹהִים לְשַׁלֵּם לְצוֹרְרֵיכֶם
שִׁלּוּמַת הָרְשָׁעִים׃

Si, que es juſto acerca de Dios, pagar con tribulacion à losque hos atribûlan:

7 וְלָכֶם הַנִּצּוֹרִים וּמוּצָּקִים
אֶת סְלִיחָה עִמָּנוּ בְּהִגָּלוֹת אֲדוֹנֵינוּ
יֵשׁוּעַ (הַמָּשִׁיחַ) מִשָּׁמַיִם אֶת־
מַלְאֲכֵי כֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ׃

Y à voſotros, que ſoys atribulados, y à noſotros, dar repoſo quando ſe manifeſtarà el Sennor Ieſus (el Chriſto) del cielo con los Angeles de ſu potencia.

8 בְּלַהֶבֶת אֵשׁ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֱלֹהִים
וּבָאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ לִבְשׂוֹרַת
אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Con llama de fuego, para dar el pago á los que no conocieron à Dios, ni obedecen àl Euangelio del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto:

9 אֲשֶׁר לְמִשְׁפָּטָם הִשָּׂאוּ
אֶת־אֲבַדּוֹן לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן
עוֹלָם מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים וּמִכְּבוֹד
גְּבוּרָתוֹ׃

Los quales ſeran caſtigados de eterna perdicion por la preſencia del Sennor, y por la gloria de ſu potencia:

10 כַּאֲשֶׁר יָבוֹא לְהִכָּבֵד בִּקְדוֹשָׁיו
וּלְהִתְפַּלֵּא בְּכָל־חוֹסָיו בּוֹ כִּי־
תֵּאָמֵן עֵדוּתֵנוּ עֲלֵיכֶם בַּיּוֹם
הַהוּא׃

Quando viniêre para ſer glorificado en ſus Sanctos, y à hazerſe admirable, en aquel dia en todos los que creyeron: porquanro nueſtro teſtimonio ha ſido creydo entre voſotros.

11 בְּזֹאת מִתְפַּלְּלִים אֲנַחְנוּ תָמִיד
עֲלֵיכֶם אֲשֶׁר יְשַׁוְּכֶם אֱלֹהֵינוּ
לִקְרִיאַתְכֶם וִימַלֵּא אֶת־כָּל־
רְצוֹן טוּבָתוֹ וּמַעֲשֵׂה אֱמוּנָה
בִּגְבוּרָה׃

Por loqual anſimiſmo oramos ſiempre por voſotros que el Dios nueſtro hos tenga por dignos de ſu vocacion, y hincha de bondad à toda voluntad y à toda obra de fe con potencia.

ά.

6. Εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν.

Comme ainſi ſoit que c'eſt choſe iuſte enuers Dieu, qu'il rende affliction à ceux qui vous affligent.

7. Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου ἰησοῦ (χριστοῦ) ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ.

Et à vous qui eſtes effligés relaſche auec nous, lors que le Seigneur Ieſus (Chriſt) ſera reuelé du ciel auec les Anges de ſa puiſſance.

8. Ἐν πυρὶ φλογὸς, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

Auec flamme de feu, exerçant vengeance contre ceux qui ne cognoiſſent point Dieu, & qui n'obeiſſent point à l'Euangile de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt.

9. Οἵτινες δίκην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Leſquels ſeront punis de perdition eternelle, de par la face du Seigneur, & de par la gloire de ſa force.

10. Ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

Quand il viendra pour eſtre glorifié en ſes Saincts, & eſtre rendu admirable en tous les croyans (pource que noſtre teſmoignage enuers vous a eſté creu) en ce iour la.

11. Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει.

Pour laquelle cauſe auſſi nous prions touſiours pour vous, que noſtre Dieu vous rende dignes de ſa vocation, & accompliſſe en vous tout le bon plaiſir de ſa bonté, & l'œuure de foy puiſſamment:

CAP. I.	Das I. Capitel.	Kapitola I.
6. Si tamen iuſtum eſt apud Deum retribuere tribulationem, iis qui vos tribulant.	6. Nach dem es recht iſt bey Gott / zu vergelten trůbſal / denen / die euch trůbſal anlegen.	6. Nebo ſprawedliwé geſt v Boha dáti odplatu těm / kteřijž wás rmautij.
For it is a righteous thing with God/to recompence tribulatiō to them that trouble you.	Efterdi det er ret hoſſ Gud at betale dem drøffuelſe ſom legge eder drøffuelſe paa.	Abowiemci ſpráwiedliwa rzecz ieſt v Bogá/ záſie tym vtrapienie oddác ktorzy was trapia.
7. Et vobis qui tribulamini requiem nobiſcum, in revelatione Domini Ieſu de cælo cum angelis virtutis eius.	7. Euch aber / die jr trůbſal leidet / ruhe mit vns / wenn nun der HERR JEſus wirdt offenbart werden von Himmel / ſampt den Engeln ſeiner krafft.	7. A wám kteřijž ſe rmautijte odpočinutij s námi / při zgewenij Pána Gežijſſe z Nebe / s Angely mocy geho.
And to you which are troubled/reſt with vs when th Lord Jeſus ſhal ſhew himſelfe from heauen with his mightie Angels.	Men eder ſom lide drøffuelſe / rolighed met oſſ / Naar den HERRE Jheſus bliffuer nu obenbaret aff Himmelen / met ſin Krafftis Engle.	A wam ktorzy bywacie vtrapieni / vlżenie z nami / gdy ſie obiáwi Pan Jezus z niebá z Anioły możności ſwoiey.
8. In flamma ignis dantis vindictam iis qui non noverunt Deum, & qui non obediunt Evangelio Domini noſtri Ieſu Chriſti.	8. Vnd mit feuerflammen / Rach zu geben ůber die ſo Gott nicht erkennen / vnd ůber die / ſo nicht gehorſam ſind dem Evangelio vnſers HERREN Jeſu Chriſti.	8. W plameni Ohně / kteřýž dá pomſtu těm / kteřijž neznagij Boha / a kteřij neposlauchagij Ewangelium Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta;
In flamming fire/rendring vengeance vnto them that do not knowe God / and which obey not vnto the Goſpell of our Lord Jeſus Chriſt.	Oc met Ildlue / at giffue heffn offuer dem / ſom icke kende Gud / oc offuer dem / ſom icke haffue veret vor HERRIS Jheſu Chriſti Euangelio lydige.	Płomieniſtym zápaleniem ſie mſcząc nád tymi ktorzy Bogá nie ználi / y áni ſłucháią Ewánieliey Páná náſzego Jezu Kryſta.
9. Qui pœnas dabunt in interitu æternas à facie Domini, & à gloria virtutis eius.	9. Welche werden pein leiden / das ewige verderben / von dem Angeſichte des HERRN / vnd von ſeiner herrlichen Macht.	9. Kteřijžto trpěti budau mauku / wěčného zahynutij od twáři PAně / a od Sláwy mocy geho.
Which ſhalbe puniſhed with euerlaſting perdition / from the preſence of the Lorde / and from the glorie of his power.	Hwilcke der ſkulle lide pine / den euige forderffuelſe fra HERRENS Anſict / oc fra hans herligheds Mact.	Ktorzy karáni będą wiecznym zátráceniem / ſkazáni od oblicznoſci Páńſkiey / y od możney chwały iego.
10. Cùm venerit glorificari in ſanctis ſuis, & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt, quia creditum eſt teſtimonium noſtrum ſuper vos in die illo.	10. Wenn er kommen wird / daß er herrlich erſcheine mit ſeinen Heiligen / vnd wunderbar mit allen Glaubigen denn vnſer zeugnuß an euch von demſelbigen tage habt jr geglaubet.	10. Když přijgde aby byl zwelebén w Swatých ſwých / a aby ſe okázal předíwný mezy wſſemi wěřijcými (že gſte vwěřili ſwědectwij naſſemu) w ten den.
When hee ſhall come to be glorified in his Saintes / and to be made marueylous in all them that beleeue (becauſe our teſtimonie towarde you was beleeued) in that day.	Naar hand ſkal komme / at obenbaris herlige met ſine Helligen / oc vnderlige met alle dem ſom tro / Thi i trode vort Vidniſbyrde til eder om denne ſamme dag.	Gdy przyidzie áby był vwielbion w świętych ſwoich / y áby ſie dziwnym okázał we wſzythkich wiernych w on dzień / przetho iż vwierzono świádectwu náſzemu v was.
11. In quo etiam oramus ſemper pro vobis: ut dignetur vos vocatione ſua Deus noſter, & impleat omnem voluntatem bonitatis & opus fidei in virtute.	11. Vnnd derhalben beten wir auch allezeit für euch / daß vnſer Gott euch wirdig mache deß beruffs / vnd erfülle alles wolgefallen der gůte / vnnd das werck deß Glaubens in der krafft.	11. Protož ſe také modlijme wždycky za wás / aby hodné včinil wás powolánij ſwého Buoh náš / a aby naplnil wſſecku wuoli dobroty ſwé / y ſkutek wijry w mocy.
Wherefore/wee alſo praye alwayes for you / that our God may make you worthie of his calling/and fulfill all the good pleaſure of his goodnes / and the worke of fayth with power.	Der faare bede wi ocſaa altid for eder / at vor Gud ſkal gøre eder verdige til det Kald / oc opfylde al godheds behagelighed / oc Troens gerning i Krafft.	Dla czego też modlimy ſie záwſze zá was / áby Bog náſz was godnymi czynił wezwánia tego / y wypełnił wſzytke dáremna życzliwość dobrotliwości ſwoiey / y ſpráwę wiáry mocnie.

א

12 דְּנִשְׁתַּבַּח בְּכוֹן שְׁמֵהּ
דְּמָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא אַף
אַנְתּוּן בֵּהּ אַיְךְ טַיְבוּתֵהּ ד
דַּאֲלָהַן וּמָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

A fine ch'el Nome del noſtro Signor IESV Chriſto ſia glorificato in voi, e voi in lui, ſecondo la gratia del noſtro Iddio, è del Signor IESV Chriſto.

ב

1 בָּעֵינַן דֵּין מֶנְּכוֹן אַחַי עַל
מֵאתִיתֵהּ דְּמָרַן יֵשׁוּעַ מ
מְשִׁיחָא וְעַל כְּנוּשְׁיָא דִּילַן
דִּלְוָתֵהּ׃

Hor noi vi preghiamo, fratelli, per la venuta del noſtro Signor IESV Chriſto, è per il noſtro raccoglimento in lui.

2 דְּלָא עֲגַל תֶּתְזִיעוּן
בְּרֶעיָנְכוֹן וְלָא תֶּתְדַּוְּהוּן לָא
מֶן מֶלְּתָא וְלָא מֶן רוּחָא
וְלָא מֶן אֶגַּרְתָּא דַּאיךְ דְּמֶן
לְוָתַן הִי דְּהָא לַם מַטִּי לֵהּ
יַוְמֵהּ דְּמָרַן׃

Che non ſiate traſportati leggiermente d'intendimento, è non ſiate turbati, ne per ſpirito, ne per parola, ne per epiſtola, come da noi mandata, come ſe il giorno di Chriſto foſſe vicino.

3 לְמָא אֱנָשׁ יַטְעֵיכוֹן בְּחַד
מֶן אַסְכִּימִין מְטוּל דְּאֶן לָא
תֵּאתֵא לְוִקְדַם מַרְדּוּתָא
וְנֶתְגְּלֵא בַּר־נָשָׁא דְּחַטִּיתָא
בְּרֵהּ דְּאַבְדָנָא׃

Niuno v'inganni per modo alcuno: percioche il giorno del Signore non verrà ſe prima non ſia venuta la ribellione, è ſia riuelato l'huomo del peccato, il figliuol dico, de la perditione.

4 הַו דַּלְקוּבְלָא הוּ ו
וּמֶשְׁתַּעֲלֵא עַל כֻּל מֶן
דְּמֶתְקְרֵא אֱלָהָא וְדֶחְלָא
אַיְכַּנָא דְּאָף בְּהַיְכְּלָא
דַּאֲלָהָא אַיךְ אֱלָהָא נֵתֵּב
וְנַחְוֵא עַל נַפְשֵׁהּ אַיךְ ד
דַּאֲלָהָא הוּ׃

I'quale è auuerſario, & inalzaſi ſopra tutto quel che ſi dice Iddio, ò che ſ'adora: in modo ch'egli ſi ſtà à ſedere nel tempio di Dio, come Iddio, moſtrandoſi d'eſſere Iddio.

א

12 אֲשֶׁר יְכֻבַּד שֵׁם אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ
הַמָּשִׁיחַ בָּכֶם וְאַתֶּם בּוֹ כִּתְחִנַּת
אֱלֹהֵינוּ וַאֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׃

Paraque el nombre del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto ſea clarificado en voſotros, y voſotros en el por la grácia del Dios nueſtro, y del Sennor Ieſus el Chriſto.

ב

1 וְשׁוֹאֲלִים אֲנַחְנוּ מִמֶּכֶם אַחֵינוּ
בְּבִיאַת אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ
וּבִקְהִלָּתֵנוּ אֵלָיו׃

Rogamos hos pues, Hermanos por la venida del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto, y de nueſtro recogimiento à el.

2 פֶּן־בִּמְהֵרָה תָּמוֹטוּ מֵאֱמוּנַתְכֶם
וְלֹא תֶחֶרְדוּ לֹא בְרוּחַ וְלֹא בְדָבָר
וְלֹא בְּאִגֶּרֶת אֵיכָכָה מִמֶּנּוּ כִּי־
בוֹא יָבוֹא יוֹם הַמָּשִׁיחַ׃

Que no hos mouays facilmente de vueſtro ſentimiento, ni ſeays eſpantados ni por eſpiritu, ni por palabra, ni por carta como nueſtra, como que el dia del Sennor eſté cerca.

3 אִישׁ לֹא יְפַתֶּכֶם בְּכָל־דֶּרֶךְ
אִם לֹא תָבוֹא לְמַעַן הַמַּרְדּוּת
בָּרִאשׁוֹנָה וְיִגָּלֶה אֱנוֹשׁ הַחַטָּאת
בֶּן־הָאֲבַדּוֹן׃

No hos enganne nadie en ninguna manera, porque no vendra que no venga antes la apoſtaſia, y ſe manifieſte el hombre de peccado, el hijo de perdicion.

4 הַמִּתְקוֹמֵם וְהִתְרוֹמֵם עַל־
כָּל הַנִּקְרָא אֱלֹהִים אוֹ־יִרְאַת
אֱלֹהִים כֵּן אֲשֶׁר יוֹשִׁיב אֶת־
נַפְשׁוֹ בְּהֵיכַל אֱלֹהִים כָּמוֹהוּ
אֱלֹהִים לְהַגִּיד אֶת־נַפְשׁוֹ כִּי־הוּא
אֱלֹהִים׃

Opponiendoſe, y leuantandoſe contra todo loque ſe llama Dios, ó diuinidad: tanto que ſe aſsiente en el templo de Dios como Dios, haziendoſe parecer Dios.

α´.

12. Ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.

Afin que le Nom de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt ſoit glorifié en vous, & & vous en lui, ſelon la grace de noſtre Dieu, & du Seigneur Ieſus Chriſt.

ΚΕΦΑΛ. β´.

ΕΡωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ᾽ αὐτόν.

Or' freres, nous vous prions par l'aduenement de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt, & par noſtre recueil en lui:

2. Εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς, μήτε θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι᾽ ἐπιστολῆς ὡς δι᾽ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ χριστοῦ.

Que vous ne ſoyez point toſt eſbranles d'entendement, ni troublés par eſprit, ni par parole, ni par Epiſtre, cõme de par nous, comme ſi la iournee de Chriſt eſtoit prochaine.

3. Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον. ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας.

Que nul ne vous ſeduiſe en ſorte que ce ſoit: car ce iour-la ne viendra point que premierement ne ſoit aduenue la reuolte, & que l'homme de peché ne ſoit reuelé, le fils de perdition.

4. Ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ θεός.

Qui s'oppoſe, & s'eſleue contre tout ce qui eſt nommé Dieu, ou qu'on adore, iuſqu'à eſtre aſſis comme Dieu au temple de Dieu ſe portant cõme s'il eſtoit Dieu.

CAP. I.

12. Vt clarificetur nomen Domini noſtri Ieſu Chriſti in vobis, & vos in illo, ſecundum gratiam Dei noſtri, & Domini Ieſu Chriſti.

That the Name of our Lord Jeſus Chriſt may be glorified in you/and ye in him/according to the grace of our God/ and of the Lord Jeſus Chriſt.

CAP. II.

ROgamus autem vos, fratres, per adventum Domini noſtri Ieſu Chriſti, & noſtræ congregationis in ipſum.

Nowe wee beſeech you / brethren / by the comming of our Lorde Jeſus Chriſt/and by our aſſembling vnto him.

2. Vt non cito moveamini à veſtro ſenſu, neque terreamini, neq; per ſpiritum, neque per ſermonem, neque per epiſtolam tanquam per nos miſſam, quaſi inſtet dies Domini.

That yee bee not ſuddenly moued from your minde / nor troubled neyther by ſpirit/nor by worde:nor by letter/ as it were from vs / as though the day of Chriſt were at hande.

3. Nequis vos ſeducat ullo modo: quoniam niſi venerit diſceſſio primùm, & revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis.

Let no man deceiue you by any meanes: for that day ſhall not come/except there come a departing firſt / and that that man of ſinne bee diſcloſed/euen the ſonne of perdition.

4. Qui adverſatur, & extollitur ſupra omne quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in tēplo Dei ſedeat, oſtendens ſe tanquam ſit Deus.

Which is an aduerſarie / and exalteth him ſelfe agaynſt all that is called God /or that is worſhipped: ſo that he doeth ſit as God in the Temple of God/ ſhewing him ſelfe that he is God.

Das I. Capitel.

12. Auff daß an euch gepreiſet werde der Name vnſers HERRN Jeſu Chriſti/ vnd jr an jhm/ nach der gnade vnſers Gottes/ vnd deß HERRN Jeſu Chriſti.

Paa det/ at vor HERRJS Jheſu Chriſti Naffn ſkal priſis i eder/ oc i vdi hannem/ effter Guds Naade/ oc den HERRJS Jheſu Chriſti.

Das II. Capitel.

ABer der Zukunfft halben vnſers HERRN Jeſu Chriſti/ vnd vnſer verſamlung zu jhm/ bitten wir euch lieben Brüder.

MEn paa vor HERRJS Jheſu Chriſti tilkommelſis vegne/ oc vor Forſamling til hannem / bede wi eder/ kære Brødre.

2. Daß jr euch nicht bald bewegen laſſet von ewrem Sinn/ noch erſchrecken/ weder durch Geiſt/ noch durch Wort/ noch durch Brieffe/ als von vns geſand/ daß der tag Chriſti fürhanden ſey.

At i icke lade ſnarlige omuende eder fra eders ſind/ oc ey forferde/ huercken ved Aand/ eller ved Ord/ eller ved Breff/ ſom de vaare vd ſende fra oſſ/ at Chriſti dag ſkal vere næruerendis.

3. Laſſet euch niemand verführen in keinerley weiſe. Denn er kompt nicht/ es ſey denn/ daß zuvor der Abfall komme/ vnnd offenbaret werde der Menſch der Sünden/ vnd das Kind deß Verderbens.

Lader ingen bedrage eder i nogen maade/ thi hand kommer icke/ vden ſaa er / at der kommer tilforn Affald/ oc ſyndens Menniſke bliffuer obenbaret/ oc forderffuelſens Barn.

4. Der da iſt ein Widerwertiger/ vnnd ſich überhebet über alles das Gott oder Gottesdienſt heiſſet/ alſo/ daß er ſich ſetzt in den Tempel Gottes/ als ein Gott/ vnd gibt ſich für/ er ſey Gott.

Som er en Modſtandere/ oc ophøyer ſig offuer alt det ſom kaldis Gud eller Guds tienſte/ ſaa/ at hand ſetter ſig i Guds Tempel / ſom en Gud / oc giffuer ſig vd/ at hand er Gud.

Kapitola I.

12. Aby yaſně oznámeno bylo Gměno Pána naſſeho Gežiſſe Kryſta mezy wámi/ a wy w něm/ wedlě miloſti Boha naſſeho a Pána Gežiſſe Kryſta.

Aby było chwalone imie Páná náßego Jezu Kryſthá w was/ a wy w nim/ z łáſki Bogá náßego/ y Páná Jezu Kryſtá.

Kapitola II.

PRoſýme pak wás Bratřij/ ſkrze přijſſtij Pána naſſeho Gežiſſe Kryſta/ a ſkrze naſſe ſhromažděnij w něho:

Zatym proſimy was bráćia przez przyſćie Páná náßego Jezu Kryſthá/ y naße zgromadzenie do niego.

2. Abyſte nebrzo dali ſebau hnauti od waſſeho ſmyſlu/ ani ſe ſtrachowali/ ani ſkrze Ducha/ ani ſkrze řeč/ ani ſkrze Liſt/ yakožto od nás poſlaný/ yakoby naſtáwal den PANJE:

Abyśćie ſie rychło nie porußyli od vmyſłu wáßego/ áni ſobá trwożyli/ áni przez duchá/ áni przez powieść/ áni przez liſt rzkomo od nas piſany/ iákoby iuż bliſko był dźień Kryſtuſow.

3. Ať wás neſwodij žádný nižádným obyčegem: Nebť nepřijgde PAN/ leč prwě přijgde odſtaupenij/ a leč prwě zgewen bude Člowěk hřijchu/ Syn zatracenij.

Niech was żaden nie zwodźi żadną miarą/ ábowiem nie przyydźie dźień Kryſtuſow/ ażby pierwey przyßło odſtapienie/ á był obiáwion człowiek on złośćiwy/ ktory ieſt ſyn zatrácenia.

4. Kterýž ſe protiwij a pozdwihuge nadewſſeckno což ſlowe Bůh/ ane čemu ſe děge pocta/ tak že w Chrámě Božijm ſedne/ okazugijc ſe yakoby on byl Bohem.

Ktory ſie ſprzećiwia y wynośi przećiwko wßelkiemu ktorego zowa Bogiem/ ábo ktoremu chwałá bywa wyrzadzana/ ták iż śiedźi w Kośćiele Bożym iáko Bog/ okazuiac ſie iákoby był Bogiem.

ב

5 לָא עָהְדִּיתוּן דְּכַד לְוָתְכוּן הֲוִית הָלֵין אָמַרֵת הֲוִית לְכוּן׃

Non Vi ricordate, che quando io ero ancora appreſſo di Voi, Vi diceuo queſte coſe?

6 וְהָשָׁא יָדְעִין אַנְתּוּן מָא דְּאָחִיד דְּיִתְגְּלֵא הָו בְּזַבְנֵהּ׃

Et hora Voi ſapete quel che ritiene, cioè, à fin ch'egli ſia riuelato al ſuo tempo.

7 אֲרָזָא גֵּיר דְּעַוָלָא מֶן כַּדּוּ שָׁרִי לְמֶתְחַבָּטוּ בַּלְחוּד אֶן הָו מָא דְּהָשָׁא אָחִיד יֶשְׁתְּקֵל מֶן מְצַעְתָא׃

Perche gia ſi fa il miſterio de l'iniquità: ſolamente colui che tiene hora il principato, lo terrà infin à tanto che ſia tolto Via di mezo.

8 וְהָידֵין נֶתְגְּלֵא עַוָלָא הָו דְּמָרַן יֵשׁוּעַ יְסַיְפִיוְהי בְּרוּחַ פּוּמֵהּ וַיְבַטְלִיוְהי בְּגֶלְיָנָא דְּמֵאתִיתֵהּ׃

Et allor ſarà riuelato l'iniquo, ilquale il Signor diſtruggerà con lo Spirito de la ſua bocca, & annichilarallo con lo ſplendor de la ſua Venuta.

9 מֵאתִיתֵהּ גֵּיר דְּהָו מ מַעְבְּדָנוּתָא הִי דְּסָטָנָא בְּכֻל חַיל וְאָתְוָתָא וְתֶדְמְרָתָא דְּגַלָּתָא׃

La Venuta delquale iniquo, è ſecondo l'operatione di Satana, con ogni potentia, è ſegni, è miracoli falſi.

10 וּבְכֻלָּהּ טוּעַת דְּעַוְלָא דְּהָוְיָא בַּאבִידֵא עַל דְּלָא קַבִּלוּ חוּבָא דְּקוּשְׁתָא דְּבֵהּ יְחוּן׃

E con ogni inganno d'ingiuſtitia, in quelli che periſcono, per non hauer riceuuto l'amor de la Vita, onde ſi foſſen ſaluati.

11 מֶטוּל הָנָא יְשַׁדַּר לְהוּן אַלָהָא מַעְבְּדָנוּתָא דְּטוּעַת דְּיְהַיְמְנוּן לְשׁוּקְרָא׃

E per queſto Iddio mandarà loro Vn' efficacia d'inganno, accioche eſſi credano à la bugia.

ב

5 הֲלֹא תִזְכְּרוּ בִּהְיוֹתִי עוֹדֶנִּי עִמָּכֶם כִּי־אֶת־הָאֵלֶּה דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם׃

No hos acordays que quando eſtaua con voſotros hos dezia eſto?

6 וְעַתָּ־מַה־מְּאַחֵז יְדַעְתֶּם לְהִגָּלוֹתוֹ בְּעִתּוֹ׃

Y voſotros ſabeys que es loque lo impide aora, paraque à ſu tiempo ſe manifieſte.

7 כִּי־גַם עַתָּ סוֹד הַחַטָּאת פּוֹעֵל פָּעֳלוֹ לְבַדּוֹ הַמְּאַחֵד עַתָּ עַד מִתּוֹךְ יִנָּשֵׂא׃

Porque ya ſe obra el myſterio de iniquidad: ſolamente que elque aora domina, domine haſta que ſea quitado:

8 וְאָז יִגָּלֶה הָעַוָּל אֲשֶׁר אוֹתוֹ אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ יַהֲרֹג בְּרוּחַ פִּיו וְיָסִית בְּגִלּוּי בּוֹאוֹ׃

Y entonces ſera manifeſtado aquel iniquo, àlqual el Sennor matará con el Eſpiritu de ſu boca, y con la claridad de ſu venida lo quitará,

9 אוֹתוֹ אֲשֶׁר בּוֹאוֹ כְּגֶרֶשׁ הַשָּׂטָן בְּכָל־גְּבוּרָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתֵי שָׁקֶר׃

A aquel iniquo elqual vendrá por operacion de Satanas, con grande potencia, y ſennales, y milagros mentiroſos.

10 וּבְכָל פִּתְיוֹת רִשְׁעָה לָאוֹבְדִים עַל־אֲשֶׁר אֶת־אַהֲבַת אֱמֶת לֹא קִבְּלוּ לְהִוָּשְׁעָם׃

Y con todo enganno de iniquidad obrando en losque perecen: porquanto no recibieron la charidad de la verdad para ſer ſaluos.

11 וְעַל־כֵּן יִשְׁלַח לָהֶם אֱלֹהִים אֶת־גֶּרֶשׁ הַפְּתָיוֹת אֲשֶׁר יַאֲמִינוּ לַכָּזָב׃

Portando pues, embiará Dios en ellos operacion de error, paraque crean à la mentira;

β.

5. Οὐ μνημονεύετε, ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν;

Ne vous ſouuient-il point que quād i'eſtoye encore auec vous, ie vous diſoye ces choſes?

6. Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.

Et maintenant vous ſauez que c'eſt qui le retient, afin qu'il ſoit reuelé en ſon temps.

7. Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται.

Car deſia le ſecret d'iniquité ſe met en train: ſeulement celui qui obtient maintenant, obtiendra iuſqu'à ce qu'il ſoit aboli,

8. Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ.

Et lors ſera le meſchant reuelé, lequel le Seigneur deſconfira par l'Eſprit de ſa bouche, & abolira par la clarté de ſon aduenement:

9. Οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ, ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασι ψεύδους.

Duquel meſchant l'aduenement eſt ſelon l'efficace de Satan, en toute puiſſance, & ſignes, & miracles de menſonge.

10. Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.

Et en toute ſeduction d'iniquité, en ceux qui periſſent: d'autant qu'ils n'ont point receu la dilection de verité, pour eſtre ſauués.

11. Καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει.

Et pourtant Dieu leur enuoyera efficace d'erreur, à ce qu'ils croyent à menſonge.

CAP. II.

5. Num retinetis quòd cum adhuc eſſem apud vos, hæc dicebam vobis?

Remember ye not / that when I was yet with you / I tolde you theſe things?

6. Et nunc quid detineat ſcitis: ut reveletur in ſuo tempore.

And nowe ye knowe what withholdeth that he might be reueiled in his time.

7. (Nam myſterium iam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat.)

For the myſterie of iniquitie doeth alreadie worke: onely hee which nowe withholdeth / ſhall let till he be taken out of the way.

8. Et tunc revelabitur ille iniquus: quem Dominus Ieſus interficiet ſpiritu oris ſui: & deſtruet illuſtratione adventus ſui eum.

And then ſhall the wicked man bee reuiled / whom the Lorde ſhall conſume with the Spirit of his mouth / and ſhall aboliſhe with the brightnes of his comming.

9. Cuius eſt adventus ſecundùm operationem Satanæ, in omni virtute, & ſignis & prodigiis mendacibus.

Euen him whoſe comming is by the working of Satan / with all power and ſignes / and lying wonders.

10. Et in omni ſeductione iniquitatis iis qui pereunt, eò quòd charitatem veritatis non receperunt ut ſalvi fierent.

And in all deceyueableneſs of unrigtheouſnes / among them that periſh / becauſe they receyued not the loue of the trueth / that they might be ſaued.

11. Ideo mittet illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio.

And therefore God ſhall ſend them ſtrong deluſion / that they ſhould beleeue lyes.

Das II. Capitel.

5. Gedencket jr nicht daran / daß ich euch ſolches ſagte / da ich noch bey euch war?

Tencke i der icke paa / at ieg ſagde eder dette / der ieg end vaar hoſſ eder?

6. Vnnd was es noch auffhelt wiſſet jr / daß er offenbaret werde zu ſeiner zeit.

Oc huad ſom det end nu forholder / vide i / at hand ſkal obenbaris i ſin tid.

7. Denn es reget ſich ſchon bereit die boßheit heimlich / ohn daß der es jetzt auffhelt / muß hinweg gethan werden.

Thi ondſkaff ophefuer ſig allerede hemmelige / Vden at den ſom det nu forholder / ſkal tagis bort.

8. Vnd als denn wird der Boßhafftige offenbart werden / Welchen der HERR vmbbringen wird mit dem Geiſt ſeines Mundes. Vnd wird ſein ende machen / durch die erſcheinung ſeiner zukunfft.

Oc da ſkal den Vanartige obenbaris / Huilcken HERREN ſkal dræbe met ſin Munds Aand / Oc hand ſkal gøre hans endeligt / formedelſt ſin Tilkommelſis obenbarelſe.

9. Deß / welches zukunfft geſchicht nach der wirckung deß Sathans / mit allerley lügenhafftigen Kräfften vnd Zeichen vnd Wundern.

Hues tilkommelſe der ſkeer effter Satans krafft / met allehonde løgnactig Krafft oc Tegen oc vnderlige Gerninger.

10. Vnd mit allerley verführung zur vngerechtigkeit / vnter denen die verlorn werden / dafür / daß ſie die liebe zur warheit nicht haben angenommen / daß ſie ſelig würden.

Oc met allehonde forførelſe til vretferdighed / iblant dem ſom bliffue fortabte. Fordi / at de anammede icke kærlighed til ſandhed / at de maatte bliffue ſalige.

11. Darumb wird jnen Gott kräfftige jrrthumb ſenden / daß ſie glauben der lügen.

Der faare ſkal Gud ſende dem krafftelige vildfarelſe / at de ſkulle tro Løgen.

Kapitla II.

5. Nepomnijteli / že když gſem byl geſſtě v wás / toto gſem mluwijwal wám?

Izali nie pámiętaćie iż ieſzcze przy was będąc tom wam powiedział?

6. A nynij co meſſká přijſtijm geho wijte / totižto aby ſe on zgewil čaſem ſwym.

A teraz wiecie co przeſzkadza / áby on był obiawion czáſu ſwego.

7. Nebo giž tagemſtwij půſobij nepráwoſti / toliko aby kdo držij nynij / aby držel / dokawádž z proſtředka nebude wywržen:

Abowiem ſie iuż ſpráwuie táiemnicá niepráwośći / tylko iż ten ktory teraz záwádza / będzie záwádzał aż od et będzie pośrzodku.

8. A tehdáž ſe zgewij ten neſſlechetnjk / kteréhož Pan Gežijš zabige Duchem auſt ſwých / a zkáží bleſkem přijſtij ſwého.

A tedy obiáwion będzie on złoczyńcá / ktorego Pan zniſzczy Duchem vſt ſwoich / y znacznym przyśćiem ſwoim zgładzi.

9. Toho kteréhož geſt přijſſtij wedlé dijla Sſatanáſſowa / we wſſij mocy a w diwijch / a w zázracých lžiwých.

Tego mowię / ktorego przyśćie ieſt z mocy ſzátáńſkiey z wſzeláką możnośćią / y znaki / y cudámi kłamliwemi.

10. A w wſſelikém ſwedenij nepráwoſti / a to těm / kteřijž magij zahynauti / proto / že Láſky prawdy nepřijali / aby ſpaſeni byli.

A z wſzeláką zdrádą nieſpráwiedliwośći w tych ktorzy giną / przeto iż miłośći prawdy nie przyięli / áby byli zbawieni.

11. A protož poſſle gim Buoh mocného činitele bludu / aby wěřili lži.

Przeto tedy przyſzle im Bog ſkuteczną moc błędu / áby kłamſtwa wierzyli.

ב

12 וְנִתְתְּדִינוּן כֻּלְהוֹן אִילֵין
דְּלָא הַימֵנוּ בְּקוּשְׁתָּא אֶלָּא
אֶצְטְבִיו בְּעַוְלָא׃

A fin che ſiano giudicati tutti quelli che non hanno creduto à la Verità, ma ſi ſon compiaciuti ne l'iniquità.

13 חְנַן דֵּין חַיָּבִינַן לְמוֹדָיוּ
לַאלָהָא בְּכֻל זְבַן עַל אַפַּיְכוּן
אַחַין חַבִיבַיְהִי דְּמָרַן דַּגְבָכוּן
אֲלָהָא מֶן רִישִׁית לְחַיֵּא
בְּקַדִּישׁוּתָא דְּרוּחָא
וּבְהַימָנוּתָא דַּשְׁרָרָא׃

Ma noi debbiamo render ſempre gratie à Dio di Voi, fratelli amati dal Signore, che Iddio V'ha eletti fin da principio à la ſalute, per la ſantification de lo Spirito, è fede ne la Verità.

14 לְהָלֵין הוּ גֵּיר קְרָכוּן
אֲלָהָא בַּמְסַבְרָנוּתָא דִּילַן
דְּתֶהְווּן תֶּשְׁבּוּחְתָּא לְמָרַן
יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא׃

Al che egli V'ha chiamati per mezo del noſtro Euangelio, à l'acquiſto de la gloria del noſtro Signor IESV Chriſto.

15 מְכִיל אַחַי אֶתְקַיְּמוּ
וְאַחְמֵסְנוּ בְּפוּקְדָּנֵא די
דִּילַפְתּוּן אֵן בְּמֶלְּתָא וְאֵן
בְּאֶגַּרְתָּא דִּילַן׃

State dunque ſaldi, fratelli, è ritenete le traditioni che hauete imparate, ò per parola, ò per epiſtola noſtra.

16 הוּ דֵּין מָרַן יֵשׁוּעַ מ
מְשִׁיחָא וַאלָהָא אָבוּן הוּ
דְּאַחְבַן וִיהַב לַן בּוּיָאָא
דַּלְעָלַם וְסַבְרָא טָבָא
בְּטַיְבוּתֵהּ׃

Et eſſo noſtro Signor IESV Chriſto, ò il noſtro Iddio e Padre, ilquale ci ha amati, & hacci data eterna conſolatione, e buona ſperanza per gratia.

17 יְבַיְּאָא לְבֶוָתְכוּן וְיַקֵּים
בְּכֻל מֶלָּא וּבְכֻל עֲבָד טָב׃

Conſoli i Voſtri cuori, è confermiui in ogni parola & opera buona.

ב

12 אֲשֶׁר יִשָּׁפְטוּ כֻּלָּם שֶׁאֵינָם
מַאֲמִינִים בָּאֱמֶת כִּי־אִם
חֲפֵצִים בָּעַוְלָתָה׃

Paraque ſean condennados todos los que no creyeron à la verdad, antes conſintieron à la iniquidad.

13 וְחוֹבִים אֲנַחְנוּ לְהוֹדוֹת לֵאלֹהֵינוּ
תָּמִיד עֲלֵיכֶם אַחֵינוּ אֲהוּבֵי
אֱלֹהִים כִּי־בָחַר בָּכֶם אֱלֹהִים
מֵרֵאשִׁית לִישׁוּעָה בְּמִקְדַּשׁ הָרוּחַ
בֶּאֱמוּנַת הָאֱמֶת׃

Mas noſotros deuemos hazer ſiempre gracias à Dios por voſotros, Hermanos amados del Sennor, deque Dios hos aya eſcogido por primicias de ſalud, por la ſanctificacion del eſpiritu y la fe verdadera:

14 אֲשֶׁר בָּהּ קָרָא לָכֶם בִּבְשׂוֹרָתֵנוּ
לְמִקְנַת כְּבוֹד אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ
הַמָּשִׁיחַ׃

A loqual hos llamó por nueſtro Euangelio, para alcançar la gloria de nueſtro Sennor Ieſus el Chriſto.

15 עַל־כֵּן אַחֵינוּ עִמְדוּ וְאֶחֱזוּ
לָכֶם אֶת־הַתּוֹדוֹת אֲשֶׁר לְמַדְתֶּם
וְאִם בְּדָבָר אוֹ־בְאִגַּרְתֵּנוּ׃

Anſique, Hermanos, eſtad firmes y retened la doctrina que aueys aprendido, ſea por palabra, ò por carta nueſtra.

16 וְהוּא אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ
וֵאלֹהִים וְאָבִינוּ הָאוֹהֵב אֶתְכֶם
וְנוֹתֵן אֶת תַּנְחֻמוֹת עוֹלָם וְאֶת־
שִׂבְרָה טוֹבָה בִּתְחִנָּה׃

Y el miſmo Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto. y Dios y Padre nueſtro, elqual nos amó, y nos dió la conſolacion eterna y la buena eſperança por gracia.

17 הוּא יְנַחֵם אֶת־לִבּוֹתֵיכֶם
וִיחַזֵּק וִיאַמֵּץ אֶתְכֶם בְּכָל־דָּבָר
וּמַעֲשֶׂה טוֹב׃

Conſuele vueſtros coraçones, y hos confirme en toda buena palabra y obra.

ϐ.

12. Ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

Afin que ſoyent iugés tous ceux qui n'ont point creu à la verité, ains ont prins plaiſir à iniquité.

13. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, καὶ πίστει ἀληθείας.

Mais, ô freres bien-aimés du Seigneur, nous deuons touſiours rendre graces à Dieu quant à vous, de ce que Dieu vous a eſleus dès le commencement à ſalut, & en ſanctification d'Eſprit, & par la foy de verité.

14. Εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

A quoi il vous a appelés par noſtre Euangile en l'acquiſition de la gloire de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt

15. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

Parquoi, freres, demeurez fermes, & retenez les enſeignemēs qu'auez apprins, ſoit par noſtre parole, ou par noſtre epiſtre,

16. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς, καὶ ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι.

Or icelui meſme Ieſus Chriſt, noſtre Seigneur, & noſtre Dieu & Pere, qui nous a aimés, & nous a donné conſolation eternelle, & bonne eſperance en grace:

17. Παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Vueille conſoler vos cœurs, & vous affermir en toute bonne parole & bōne œuure.

CAP. II.

12. Vt iudicentur omnes qui nō crediderunt veritati, ſed conſenſerunt iniquitati.

That all they might be damned which beleeued not the trueth / but had pleaſure in vnrighteouſnes.

13. Nos autem debemus gratias agere Deo ſemper pro vobis, fratres dilecti à Deo, quòd elegerit vos Deus primitias in ſalutem, in ſanctificatione ſpiritus & fide veritatis.

But we ought to giue thankes alway to God for you / brethren beloued of the Lord / becauſe that God hath frō the beginnig choſen you to ſaluation / through ſanctification of the ſpirit / and the faith of trueth.

14. In quam & vocavit vos per Evangelium noſtrum, in acquiſitionem glorię Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Whereunto hee called you by our Goſpell/ to obteine the glorie of our Lorde Jeſus Chriſt.

15. Itaque fratres ſtate: & tenete traditiones quas didiciſtis, ſive per ſermonem, ſive per epiſtolam noſtram.

Therefore/ brethren/ ſtandfaſt and keepe the inſtructions / which yee haue bene taught/ eyther by worde / or by our Epiſtle.

16. Ipſe autem Dominus noſter Ieſus Chriſtus, & Deus, & pater noſter qui dilexit nos, & dedit conſolationem æternam, & ſpem bonam in gratia.

Now the ſame Jeſus Chriſt our Lord and our God / euen the Father which hath loued vs/ and hath giuen vs euerlaſting conſolation / and good hope through grace.

17. Exhortetur corda veſtra, & confirmet in omni opere & ſermone bono.

Comfort your hearts/ and ſtabliſh you in euery worde and good worke.

Das II. Capitel.

12. Auff daß gerichtet werden alle die der Warheit nicht glauben/ ſondern haben luſt an der vngerechtigkeit.

Paa det de ſkulle alle bliffue/ dømde ſom icke tro ſandhed/ men haffue lyſt til vretferdighed.

13. Wir aber ſollen Gott dancken allezeit vmb euch/ geliebte Brůder/ von dem HERREN/ daß euch Gott erwehlet hat von anfang zur Seligkeit/ in der Heiligung deß Geiſtes/ vnd im Glauben der Warheit.

Men wi ſkulle altid tacke Gud for eder/ elſkelige Brødre aff HERREN/ at Gud haffuer vdualt eder aff begyndelſen til ſalighed/ i Aandens helligørelſe/ oc vdi Sandheds tro.

14. Darein er euch beruffen hat/ durch vnſer Evangelium/ zum herrlichen eigenthumb vnſers HERRN Jeſu Chriſti.

Huor vdi hand kallede eder/ formedelſt vort Euangelium/ til vor HERRIS Jheſu Chriſti herlige eyedom.

15. So ſtehet nun/ lieben Brůder/ vnd haltet an den Satzungen/ die jhr gelehret ſeyt/ es ſey durch vnſer Wort oder Epiſtel.

Saa ſtaar nu/ kære Brødre/ oc holder ved den ſkickelſe/ ſom i ere lærde vdi/ vere ſig enten formedelſt vort ord eller Epiſtel.

16. Er aber vnſer HERR Jeſus Chriſtus/ vnd Gott/ vnd vnſer Vater/ der vns hat geliebet/ vnd gegeben einen ewigen troſt/ vnd eine gute hoffnung/ durch gnade.

Men vor HERRE Jheſus Chriſtus/ oc Gud/ oc vor Fader/ ſom oſ elſkte/ oc gaff en euig Trøſt oc it gaat Haab.

17. Der ermane ewer hertzen/ vnnd ſtercke euch inn allerley Lehre vnd gutem Werck.

Hand formane eders hierte/ oc ſtyrcke eder i allehonde Lærdom oc gode Gerninger.

Kapitola II.

12. A odſauzeni byli wſſyckni/ kteřijž newěřili prawdě/ ale powolowali neprawoſti.

Iżby byli potępieni wſzyſcy ktorzy nie vwierzyli prawdźie/ ale przeſtáli ná nieſpráwiedliwości.

13. Ale myť máme děkowati Bohu wždyckny z wás Bratřij milij od Boha/ že wywolil wás Bůh prwotiny k ſpaſenij w poſwěcenij Ducha a v wijře prawdy.

Ale my powinniſmy Bogu dźiękowáć záwſze zá wás brácia vmilowáni od Páná/ iż wybrał was Bog od początku ku zbawieniu/ przez poświecenie Duchá/ y wiarę prawdy.

14. W kteraužto wywolil wás ſkrze Ewangelium naſſe/ abyſſte doſſli ſláwy Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta.

Ná co was wezwał przez Ewánieliá náſze/ ku otrzymaniu chwały Páná naſzego Jezu Kryſtá.

15. Protož Bratřij ſtuogte a zachowáwayte vſtanowenij kterýmž gſte ſe naučili/ buďto ſkrze řeč/ anebo ſkrze Liſt náſs.

Przeto tedy brácia bądźćie ſtáteczni/ a trzymayćie podána nauki ktoreśćie ſie nauczyli/ choć przez powieść choć przez liſt naſz.

16. On pak Pán náſs Gežijſs Kryſtus/ a Buoh y Otec náſs kterýž milowal nás/ a dal nám potěſſenij wěčné/ a naděgi dobrau w miloſti.

A ſam Pan náſz Jezus Kryſtus/ y Bog á Oćiec náſz/ ktory vmilował nas/ y dał poćieſzenie wieczne/ y nadźieię dobrą przez láſkę.

17. On potěſſug Srdcy waſſých/ a vtwrď wás w každém ſkutku dobrém y w řeči dobré.

Niech ćieſzy ſercá náſze/ y twierdźi nas we wſzelákiey mowie/ y ſprawie dobrey.

ג

1 מֵן הָשָׁא אַחַין צַלַּו עֲלַין דְּמֶלְתֵהּ דְּמָרַן תְּהֵוֵא רָהֲטָא וּמֶשְׁתַּבְּחָא בְּכֻל דּוּכָא אַיךְ דַּלְוָתְכוֹן ׃

Quanto al reſto, fratelli, pregate per noi, che la parola del Signore corra, è ſia glorificata come ancora appreſſo di Voi.

2 וַדְנֶתְפַּצֵא מֵן בְּנַי נָשָׁא בִּישֵׁא וְעַנָתֵא לַו גֵּיר דְּכֻל נָשׁ הִי הַימָנוּתָא ׃

E che noi ſiamo liberati dagli huomini inſolenti e maluagi: perciache la fede non è di tutti.

3 מְהַיְמַן הוּ דֵּין מָרְיָא דְּהוּ יְנַטְרְכוּן וַיְשַׁוְזְבְכוּן מֵן בִּישָׁא ׃

Ma il Signore è fedele, che Vi confermarà, guardarà dal maligno.

4 תְּכִילִינַן דֵּין עֲלַיְכוֹן בְּמָרַן דְּמֶדֶם דַּמְפַקְּדִינַן לְכוֹן עָבְדִתּוּן אַף עָבְדִיתוּן ׃

E noi ci confidiamo di Voi per il Signore, che Voi fate è farete le coſe che Vi denuntiamo.

5 וּמָרַן יְתַרּוּץ לְבָוָתְכוֹן לְחוּבֵּהּ דַּאלָהָא וַלְמַסְבְּרָנוּתֵהּ דַּמְשִׁיחָא ׃

E il Signor dirizzi i Voſtri cuori à l'amor di Dio, & à l'aſpettatione di Chriſto.

6 מְפַקְּדִינַן לְכוֹן דֵּין אַחַי בַּשְׁמֵהּ דְּמָרַן יֵשׁוּע מְשִׁיחָא דַּהֲוֵיתוּן פְּרִיקִין מֵן כֻּל אַחָא אַינָא דְּבִישׁ מְהַלֵּךְ וְלָא אַיךְ פּוּקְדָנָא דְּקַבֵּל מֵנַּן ׃

Hor noi Vi denuntiamo, fratelli, nel nome del noſtro Signor IESV Chriſto, che Voi Vi ſeparate da ogni fratello che ſi porta diſordinatamente, è non ſecondo l'inſtruttione ch'egli ha riceuuta da noi.

7 אַנְתּוּן גֵּיר יָדְעִין אַנְתּוּן אַיכַנָּא וָלֵא לְמֶתְדַּמָּיוּ בַּן דְּלָא הַלֵּכַן בִּישׁ בִּישׁ בֵּינָתְכוֹן ׃

Perche Voi medeſimi ſapete in che modo biſogna che noi ſiamo imitati: concioſia coſa che noi non ci ſian portati diſordinatamente fra Voi.

ג

1 וְהַנִּשְׁאָר הִתְפַּלְלוּ נָא אַחֵינוּ עָלֵינוּ אֲשֶׁר דְּבַר יְהוָה יָרוּץ עַד־מְהֵרָה וְיִכָּבֵד כְּמוֹ גַּם אֲלֵיכֶם ׃

Reſta, Hermanos, que oreys por noſotros, que la palabra del Sennor corra y ſea hecha illuſtre anſi como entre voſotros:

2 וַאֲשֶׁר נִמָּלֵט מֵאַנְשֵׁי בְלִיַּעַל הָרָעִים כִּי־אֵינֶנָּה לְכֻלָּם הָאֱמוּנָה ׃

Y que ſeamos librados de hombres importunos y malos, porque no es de todos la fe.

3 וְנֶאֱמָן הוּא יְהוָה אֲשֶׁר יְסַעֶדְכֶם וְיִצָּרְכֶם מֵרָעָה ׃

Mas fiel es el Sennor que hos confirmarà y guardarà de mal.

4 וּבָטַחְנוּ בַיהוָה עֲלֵיכֶם כִּי־אֶת־אֲשֶׁר צִוִּינוּ לָכֶם גַּם עוֹשִׂים אַתֶּם וְגַם תַּעֲשׂוּן ׃

Y tenemos confiança de voſotros en el Sennor, que hazeys y hareys loque hos auemos mandado.

5 וַיהוָה יָכִין אֶת־לְבוֹתֵיכֶם לְאַהֲבַת אֱלֹהִים וּלְתִקְוַת הַמָּשִׁיחַ ׃

El Sennor enderece vueſtros coraçones en la charidad de Dios y en la eſperança del Chriſto.

6 וּמְצַוִּים אֲנַחְנוּ אֶתְכֶם אַחֵינוּ בְּשֵׁם־אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לְסוּרְכֶם מִכָּל־אָח אֲשֶׁר לֹא יִתְהַלֵּךְ כַּהֹגֶן וְלֹא כַּמָּסֹרֶת אֲשֶׁר לְקַחְתּוּהָ מִמֶּנּוּ ׃

Denunciamos hos empero, Hermanos, en el Nombre del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto, que hos aparteys de todo Hermano que anduuiere fuera de orden, y no conforme à la doctrina que recibieron de noſotros.

7 כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵיךְ צָרִיךְ לְהִדַּמּוֹת לָנוּ כִּי־לֹא הִתְהַלַּכְנוּ אִתְּכֶם לְהָרַע ׃

Porque voſotros ſabeys deque manera es meneſter imitarnos: porque no nos vuimos deſordenadamente entre voſotros.

ΚΕΦΑΛ. γʹ.

Τὸ λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ, καὶ δοξάζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς.

Au reſte, freres, priez pour nous, afin que la Parole du Seigneur ait ſon cours, & ſoit glorifiee ainſi qu'entre vous:

2. Καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις.

Et que nous ſoyōs deliurés des gens deſordonnés & meſchans, car la foy n'eſt point de tous.

3. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Or le Seigneur eſt fidele, qui vous affermira & gradera du malin.

4. Πεποίθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε.

Auſſi nous aſſurons-nous de vous par le Seigneur, que vous faites & ferez toutes les choſes que nous vous commandons.

5. Ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ.

Or le Seigneur vueille adreſſer vos cœurs à l'amour Dieu, & à l'attente de Chriſt.

6. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβον παρ' ἡμῶν.

Freres, nous vous denonçons auſſi au Nō de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt, que vous-vous retiriez d'auec tout frere cheminant deſordonnément, & non point ſelon l'enſeignemēt qu'il a receu de nous.

7. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν.

Car vous meſmes ſauez commēt il faut que vous nous enſuiuiez: car nous ne nous ſommes point portés deſordōnément entre vous:

CAP. III.

DE cætero, fratres, orate pro nobis, ut ſermo Dei currat & clarificetur, ſicut & apud vos.

Furthermore/ brethren / praye for vs/that the worde of the Lorde may haue free paſſage/and be glorified/euen as it is with you.

2. Et ut liberemur ab importunis & malis hominibus, non enim omnium eſt fides.

And that we may bee deliuered from vnreaſonable and euill men: for all men haue not fayth.

3. Fidelis autem Dominus eſt, qui confirmabit vos & cuſtodiet à malo.

But the Lorde is faythfull / which will ſtabliſh you/ and keepe you from euill.

4. Confidimus autem de vobis in Domino, quoniam quæ præcepimus, & facitis, & facietis.

And wee are perſwaded of you through the Lorde/that ye both do/ and will doe the things which we commaunde you.

5. Dominus autem dirigat corda veſtra in charitate Dei, & patientia Chriſti.

And the Lord guide your heartes to the loue of God/ and the wayting for of Chriſt.

6. Denuntiamus autem vobis, fratres, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, ut ſubtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinatè, & non ſecundùm traditionem quam acceperunt à nobis.

We commaunde you /brethren/in the Name of our Lorde Jeſus Chriſte/ that ye withdraw your ſelues from euery brother that walketh inordinately / and not after the inſtruction / which he receyued of vs.

7. Ipſi enim ſcitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos.

For ye your ſelues knowe how ye ought to folow vs : for we behaued not our ſelues inordinately among you.

Das III. Capitel.

Weiter lieben Brůder / betet für vns / daß das Wort deß HErrn lauffe / vnd gepreiſet werde / wie bey euch.

FRemdelis kære Brødre / beder for oſſ / at HERRENS ord maa løbe/oc priſis/ lige ſom hoſſ eder.

2. Vnd daß wir erlöſet werden von dem vnartigen vnd argen Menſchen. Denn der Glaub iſt nicht jedermans ding.

Oc at wi maae forløſis fra vanartige oc arge Menniſke. Thi troen er icke huer mands ting.

3. Aber der HERR iſt trew / der wird euch ſtercken vnnd bewaren für dem argen.

Men HERREN er trofaſt/hand ſkal ſtyrcke oc beuare eder fra den onde.

4. Wir verſehen vns aber zu euch/ in dem HERREN / daß jhr thut vnd thun werdet/was wir euch gebieten.

Wi forſee oſſ oc til eder i HERREN/ at i gøre oc ſkulle gøre/huad ſom wi biude eder.

5. Der HERR aber richte ewre hertzen zu der liebe Gottes/vnd zu der gedult Chriſti.

Oc HERREN ſtyre eders hierte til Guds kærlighed/ oc til Chriſti taalmodighed.

6. Wir gebieten euch aber / lieben Brůder / inn dem Namen vnſers HERREN Jeſu Chriſti/ daß jhr euch entziehet von allem Bruder/ der da vnordig wandelt/ vnnd nicht nach der Satzung/ die er von vns empfangen hat.

Wi biude eder ocſaa/ kære Brødre/ i vor HERRIS Jheſu Chriſti Naffn / at i holde eder fra huer Broder/ ſom vandrer wſkickelige / oc icke effter den Skickelſe/ ſom i anammede aff oſſ.

7. Denn jhr wiſſet / wie jr vns ſolt nachfolgen / denn wir ſind nicht vnordig vnter euch geweſen.

Thi at i vide/ huorledis i ſkulle efterfølge oſſ/fordi at wi vaare icke wſkickelige iblant eder.

Kapitola III.

DAle pak Bratřij / modlte ſe za náš / aby řeč Božij průchod měla / a ſwětle ohlaſſowána byla/ yako y v wás.

NA oſtáthek brácia modlćie ſie zá nas áby ſłowo Boże ſzło / y było chwalone táko też v was.

2. A abychom byli wyſwobozeni od nezbedných/ a zlých Lidij / neboť nenij Wijry we wſſech:

Abyſmy byli wybáwieni od ſproſnych y złych ludźi/ abowiem nie wſzytkich ieſt wiárá.

3. Ale wěrnýť geſt PAN/ kterýž vtwrdij wás/ a oſtřijhati bude od zlého.

Ale wiernyć ieſt Pan/ kthory vtwierdźi was/ y zachowa od złego.

4. Dauffánijť pák máme o wás w PAnu / že to co gſme koli přikazowali wám činijte/ a činiti budete:

A dufamy przez Páná o was/ iż ty rzecży ktore opowiedamy wám cżynićie/ y cżynić bedźiećie.

5. A PAN zprawuogž Srdze waſſe w Láſce Božij/ a w trpěliwoſti Kryſtowě.

Zatym Pan niechay ſpráwuie ſercá wáſze ku miłośći Bożey / y ku oczekawániu Kryſtuſowemu.

6. Přikazugemť pak wám Bratřij / we Gměnu Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta / abyſſte ſe oddělowali od každého Bratra/ kterýž ſe chowá neřádně/a ne wedlé toho naučenij/ kteréž přiyal od nás.

A opowiedam y wam brácia przez imie Páná naſzego Jezu Kryſtá/ iżbyśćie ſie odłacżyli od káżdego brátá kthory ſie nie rzadnie ſprawuie/ á nie według nauki podáney kthora wźiał od nas.

7. Neb wy wijte/ kterak máte náſledowati nás: Neb nebyli gſme mezy wámi nepokognij.

Abowiem ſámi wiećie táko nas maćie náſládowáć/ gdyżeſmy ſie nie rzadnie nieſpráwowali miedzy wami.

ג

8 אף לא לחמא דמגן
אכלן מן אנש מנכון אלא
בעמלא ובלאותא בליליא
ובאיממא פלחין הוין דעל
אנש מנכון לא נאקר׃

Ne habbiam mangiato il pane di perſona in dono: ma con fatica è ſudore, lauorando notte è giorno per non grauare alcun di voi.

9 לא הוא מטול דלית
שליט לן אלא דבנפשן נתל
לכון טופסא דבן תתדמון׃

Non gia che noi non n'habbiam poteſtà: ma per darci noi ſteſſi in eſempio à voi, à fin che voi c'imitiate.

10 אף כד לותכון הוין גיר
הדא מפקדין הוין לכון
דכל דלא צבא דיפלוח אף
לא ילעס׃

Imperoche ancor quando noi erauamo appreſſo di voi, vi denuntiamo queſto, che ſe alcun non voleua lauorare, ne ancor mangiaſſe.

11 שמעינן גיר דאית
בכון אנשא דביש ביש
מהלכין ומדם לא פלחין
אלא אן סריקתא׃

Percioche noi vdiamo che alcuni fra voi ſi portano diſordinatamente, ſenza punto lauorare, ma curioſamente eſercitandoſi.

12 להון דין להלין ——
מפקדינן ובעינן מנהון ב
במרן ישוע משיחא ד
דבשליא יהוון פלחין ו
ואכלין לחמהון׃

Onde noi denuntiamo à queſti tali, & eſortiamoli per il noſtro Signor IESV Chriſto, che mangino il lor proprio pane, operando quietamente.

13 אנתון דין אחי לא
תמאון לכון למעבד דשפיר׃

E voi, fratelli, non vi ſtancate di far bene.

14 ואן אנש לא משתמע
למלין הלין דבאגרתא
יתפרש לכון הנא ולא
הויתון מתחלטין עמה ד
דיבהת׃

Doue ſe alcun non abbediſce à le noſtre parole, notatelo per epiſtola, è non cõuerſate con eſſolui, accioche ſi vergogni.

ג

8 כי־לא חנם אכלנו לחם
מאיש מכם כי־אם בעמל ויגיעה
יומם ולילה פעלנו פן־נכבד
עלכם׃

Ni cominos el pan de balde de ninguno, antes obrando con trabajo y fatiga de noche y de dia, por no ſer graues à ninguno de voſotros.

9 לא כי־לא יש לנו שלטון
כי־אם אשר נשים את נפשנו
לדמות לכם להדמותכם לנו׃

No porque no tuuieſſemos poteſtad, mas por darnos hos por dechado, paraque nos imitaſſedes.

10 וגם בהיותנו עמכם אותה
צוינו לכם כי־אם איש לא
יאבה לפעול גם לא יאכל׃

Porque aun eſtando con voſotros hos denunciauamos eſto, Que ſi alguno no quiſiere obrar, no coma.

11 כי־שמענו כי־אנשים
מתהלכים בכם לא כהגן וכי־
אינם פועלים כי־אם מתראים
ומתרפים׃

Porque oymos que andan algunos entre voſotros fuera de orden, no entendiendo en nada, ſi no tratando con curioſidad.

12 ולאשר כאלה מגידים
ומתחננים אנחנו באדנינו ישוע
המשיח אשר בדמיה יפעלון
ואת־לחמם יאכלון׃

Y à los que ſon tales, denunciamosles y rogamosles en el Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto que obrando con repoſo coman ſu pan.

13 ואתם אחינו אל־תלאו
לעשות טוב׃

Y voſotros, hermanos, no deſmayeys de bien hazer.

14 ואם איש איננו שומע לדברנו
באגרת הזאת אותו התוו ולא
התהלכו אתו אשר יבוש׃

Y ſi alguno no obedeciere à nueſtra Palabra por carta, notad al tal: y no hos emboluays con el paraque ſe auerguence.

γʹ.

8. Οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ᾽ ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν.

Et n'auons point mangé le pain d'aucun pour neant: mais en labeur & en trauail, beſongnans nuict & iour, afin de ne charger aucun de vous.

9. Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ᾽ ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς.

Non point que nous n'en ayons bien la puiſſance, mais afin de nous donner nous meſmes pour patron en voſtre endroit, afin que vous nous en ſuiuiſſiez.

10. Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω.

Car auſſi quand nous eſtions auec vous, nous vous denoncions cela meſme, que ſi quelcun ne veut beſongner, qu'il ne mange point auſſi.

11. Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους.

Car nous entendons qu'il y en a quelques vns entre vous qui cheminent deſordonnément, ne faiſans rien, mais viuans curieuſement.

12. Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν.

Parquoi nous denonçons à ceux qui ſont tels, & les exhortons par noſtre Seigneur Ieſus Chriſt, qu'en beſongnāt ils mangent leur pain paiſiblement.

13. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες.

Mais quant à vous, freres, ne vous anonchaliſſez point en bien faiſant.

14. Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν, διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ.

Et ſi quelcun n'obeit à noſtre parole marquez le par lettres, & ne conuerſez point auec lui, afin qu'il ait honte.

II. AD THESSAL:	2. An die Theſſalonicher.	II. K Theſalonycen.
CAP. III.	Das III. Capitel.	Kapitola III.
8. Neque gratis panem manducavimus ab aliquo, ſed in labore & in fatigatione nocte & die operantes, ne quem veſtrûm gravaremus.	8. Haben auch nicht vmb ſonſt das Brod genommen von jemand / Sondern mit arbeit vnnd mühe / tag vnd nacht haben wir gewircket / daß wir nicht jemandt vnter euch beſchwerlich weren.	8. Ani gſme gijdali chleba darmo od koho / ale byli gſme w prácy a w vſtáwanij/ we dne y w nocy pracugijce/ proto/ abychom žádného z wás neobtijžili.
Neither tooke wee bread of any man for nought: but we wrought with labour and trauaile night and day / becauſe we woulde not be chargeable to any of you.	Wi haffue oc icke forgeffnis taget Brød aff nogen/ men wi giorde gerning met arbeyde oc møye dag oc nat/ at wi vilde icke beſuare nogen iblant eder.	Aniſmy od zadne° biorac chleb dármo iedli/ ale z praca y z klopotem/ wednie y w nocy robiac/ dla tego ábyſmy zadnego z was nie obrazali.
9. Non quaſi non habuerimus poteſtatem: ſed ut noſmetipſos formam daremus vobis ad imitandū nos.	9. Nicht darumb/ daß wir deß nicht macht haben / ſondern daß wir vns ſelbs zum Fürbilde euch geben / vns nachzufolgen.	9. Ne yakoby nám nenáleželo toho činiti/ ale abychom ſe wydali wám za přijklad/ abyſſte nás w tom náſledowali.
Not but that we had authoritie / but that we might make our ſelues an enſample vnto you to follow vs.	Icke fordi/ at wi haffde ey mact der til/ men at wi vilde giffue eder oſſ ſelff til it Exempel/ at efterfølge oſſ.	Nie ábyſmy tego práwa nie mieli ále ábyſmy ſie wam ſami ſtawili záwzor/ ábyſcie nas naſladowali.
10. Nam & cum eſſemus apud vos, hoc denuntiabamus vobis: quoniam ſiquis non vult operari, nec manducet.	10. Vnd da wir bey euch waren/ gebotten wir euch ſolchs/ daß/ ſo jemand nicht wil arbeiten / der ſoll auch nicht eſſen.	10. Neb y když gſme byli v wás/ to gſme wám přikazowali/ že kdož nechce dělati aby také negedl.
For euen when wee were with you/ this we warned you of/ that if there were anie which would not worke / that he ſhoulde not eate.	Oc der wi vaare hoſſ eder/ da bøde wi eder ſaadant/ at/ der ſom nogen icke vil arbeyde/ hand ſkal oc icke æde.	Abowiem gdychmy byli v was/ tochmy wam opowiedali/ iż ieſliby kto nie chćiał robić/ ten áby nie iadł.
11. Audivimus enim inter vos quoſdam ambulantes inquietè, nihil operantes, ſed curioſè agentes.	11. Denn wir hören/ daß etliche vnter euch wandeln vnordig / vnd arbeiten nichts/ ſondern treiben fürwitz.	11. Slyſſeli gſme zagiſté/ že mezy wámi někteřij obcugij nepokogně/ nic nedělagijce/ ale wſſetečně wěcy činijce.
For wee heard / that there are ſome which walke among you inordinately / and worke not at all / but are buſie bodies.	Thi wi høre/ at nogle vandre wſkickelige iblant eder/ oc arbeyde icke/ men driffue wnyttig handel.	Bo ſłyſzemy iż niektorzy nierzadnie ſie ſpráwuia miedzy wami nic nie robiac/ ale niepotrzebnych rzeczy pátrzáiac.
12. Iis autem qui eiuſmodi ſunt, denuntiamus, & obſecramus in Domino Ieſu Chriſto, ut cum ſilentio operantes, ſuum panem manducent.	12. Solchen aber gebieten wir/ vnd ermanen ſie/ durch vnſern HERRN Jeſum Chriſt/ daß ſie mit ſtillem weſen arbeiten / vnd jr eigen Brot eſſen.	12. Protož těch kteřijž takowij gſau/ napomijnáme a proſſjme/ pro Pána Gežiſſe Kryſta/ aby pokogně pracugijce/ ſwuog chleb gedli.
Therefore them that are ſuch / wee commande & exhort by our Lorde Jeſus Chriſt / that they worke with quietneſſe/ and eate their owne bread.	Thi biude wi ſaadane/ oc formane dem/ formedelſt vor HERRE Jheſum Chriſtum / at de arbeyde met roligt væſen / oc æde deris eget Brød.	A tym ktorzy ſą tákowi opowiedamy/ y proſimy ich przez Páná náſzego Jezu Kryſthá/ áby z pokoiem robiac vżywáli chlebá ſwego.
13. Vos autem fratres, nolite deficere benefacientes.	13. Ihr aber/ lieben Brüder/ werdet nicht verdroſſen guts zu thun.	13. Wy pak Bratřij neuſtáwayte dobře činijce.
And ye/ brethren / be not wearie in well doing.	Men i/ kære Brødre/ kediſſ icke ved at gøre maat.	A wy bráćia nie oſłábiayćie dobrze czyniac.
14. Quòd ſi quis non obedit verbo noſtro, per epiſtolam hunc notate: & ne commiſceamini cum illo, ut confundatur.	14. So aber jemand nicht gehorſam iſt vnſerm wort / den zeiget an durch einen Brief / vnd habt nichts mit jm zuſchaffen / auff daß er ſchamrot werde.	14. Pakli kdo neupoſlechne řeči naſſý [illegible] Liſtu / toho oznamte/ a neobcugte s nim / ať ſe ſtydij:
If any man obey not our ſayings / note him by a letter / and haue no companie with him / that he may be aſhamed.	Men der ſom nogen icke er vort ord lydig/ den tenger op formedelſt it Breff/ oc haffuer inted at ſkaffe met hannem/ paa det hand kant bliffue beſkemmet.	A ieſli kto nie ſłucha powieśći náſzey/ tego przez liſt oznaymićie/ áni z nim obcuyćie/ áby ſie záwſtydził.

ג

15 וְלָא אַיךְ בְּעֵל דְּבָבָא תֶּאחֲדוּנָהּ אֶלָּא — הֲוַיתוּן מַרְתִּין לֵהּ אַיךְ דְּלַאחָא ׃

Ne lo tenete però come nimico, ma ammonitelo come fratello.

16 הוּ דֵּין מָרֵה דִּשְׁלָמָא נִתֶּל לְכוֹן שְׁלָמָא בְּכֻל זְבַן בְּכֻל מִדֶּם מָרַן עַם כֻּלְכוֹן ׃

Et eſſo Signor de la pace vi dia ſempre la pace in tutti i modi. Il Signor ſia con tutti voi.

18 שְׁלָמָא בִּכְתָבַת אִידַי אֶנָא פָּוְלוֹס דְּאִיתַיְהּ אָתָא דִּבְכֻלְהוֹן אִגְּרָתַי הָכַנָא — כָּתֵב אֶנָא — ׃

La ſalutatione di propria mano di me Paulo, che è il mio ſegno in ogni epiſtola: coſi ſcriuo.

o. טַיְבוּתֵהּ דְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא עַם כֻּלְכוֹן (אַחַי) אָמֵין ׃

La gratia del noſtro Signor IESV Chriſto ſia con tutti voi. Amen.

שְׁלְמַת אִגַּרְתָּא דִּלְוָת תֶּסָלוֹנִיקָיֵא דְּתַרְתֵּין דְּאֶתְכַּתְבַת מֶן לַדִיקְיָא דְּבְ סוּרִיַא ׃

ג

15 אַךְ־לֹא יִהְיֶה לָכֶם כְּאוֹיֵב כִּי־אִם יַסְּרוּהוּ כְּאָח ׃

Y no lo tengays como à enemigo: ſino amoneſtaldo como à Hermano.

16 וַאֲדֹנֵי הַשָּׁלוֹם הוּא יִתֵּן לָכֶם אֶת־שְׁלוֹמוֹ בְּכָל־מָקוֹם וּבְכָל דֶּרֶךְ יְהוָה עִם כֻּלְּכֶם ׃

Y el miſmo Sennor de paz hos de ſiempre paz en toda manera. El Sennor ſea con todos voſotros.

17 שְׁאֵלָתִי לִשְׁלוֹמְכֶם בְּיָדִי בְּיַד־פּוּלוֹס אֲשֶׁר הִיא אוֹת מִכְתָּבִי בְּכָל־אִגְּרוֹתַי כָּכָה מְכַתֵּב אָנֹכִי ׃

Salud. De mi mano, de Paulo que es mi ſigno en todas mis cartas, anſi eſcriuo.

18 תְּחִנַּת אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ עִם כֻּלְּכֶם אָמֵן ׃

La gracia del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto ſea con todos voſotros, Amen.

אֶל־הַתֶּסָלוֹנִיקִים שֵׁנִית כְּתוּבָה מֵאַטִינוּס ׃

γ'.

15. Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

Toutesfois ne le tenez point comme ennemi, ains admoneſtez-le comme frere.

16. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Or le Seigneur de paix vous doint touſiours paix en toute maniere. Le Seigneur ſoit auec vous tous.

17. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.

La ſalutation de la propre main de moi Paul, qui eſt vn ſigne en toutes mes Epiſtres: i'eſcri ainſi.

18. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

La grâce de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt ſoit auec vous tous, Amen.

Πρὸς θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ ἀθηνῶν.

II. AD THESSAL:	2. An die Theſſalonicher.	II. K Theſalonycen.
CAP. III.	Das III. Capitel.	Kapitola. III.
15. Et nolite quaſi inimicum exiſtimare, ſed corripite ut fratrem.	15. Doch haltet jn nicht als einen Feind / ſondern vermanet jhn als einen Bruder.	15. A nepokládayte ho yako za nepřijtele / ale třeſtete yako Bratra.
Yet count him not as an enemie / but admoniſh him as a brother.	Dog ſkulle i icke holde hannem ſom en Fiende / men formaner hannem ſom en Broder.	Ani go mieyćie zá nieprzyiaćielá / ále vpominayćie iáko brátá.
16. Ipſe autem Dominus pacis det vobis pacem ſempiternam in omni loco. Dominus ſit cum omnibus vobis.	16. Er aber / der HERR des Friedes / gebe euch Friede allenthalben / vnd auff allerley weiſe. Der HERR ſey mit euch allen.	16 Sám pak PAN pokoge / dayž wám pokog vſtawičný na každém mijſtě. PAN buď ſe wſſemi wámi.
Nowe the Lorde of peace giue you peace alwayes by all meanes. The Lord be with you all.	Men Fredens HERRE / giffue eder Fred alleuegne / oc i alle maade. HERREN vere met eder alle.	A ſam Pan pokoiu / niech wam dá pokoy záwße wßelákim obyczáiem / Pan niech bedźie z wámi wßytkimi.
17. Salutatio, mea manu Pauli: quod eſt ſignum in omni epiſtola, ita ſcribo.	17. Der gruß mit meiner Hand Pauli / Das iſt das zeichen iñ allen Brieffen / alſo ſchreibe ich.	17. Pozdrawenij mau rukau Pawlowau / kteréž geſt za znamenij na každém Liſtu / neb yá tak pijſy.
The ſalutation of me Paul / with mine owne hande / which is the token in euerie Epiſtle: ſo I write.	Hilſen met min Pauli haand / dette er tegnet i alle Breff / ſaa ſcriffuer ieg.	Pozdrowienie reká moia Páwłowa kthory ieſt znák w kázdym liśćie ták pißę.
18. Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti cum omnibus vobis, Amen.	18. Die gnade vnſers HERRN Jeſu Chriſti ſey mit euch allen / Amen.	18. Miloſt Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta / budiž ſe wſſemi wámi / Amen.
The grace of our Lorde Jeſus Chriſt bee with you all / Amen.	Vor HERRIS Jheſu Chriſti naade vere met eder alle / Amen.	Láſká Páná náßego Jezu Kryſtá niechay bedźie z wámi wßytkimi / Amen.
Miſſa fuit ex Athenis.	Geſchrieben von Athen.	Skonáwá ſe Epiſſtola druhá Swatého Pawia k Teſalonycenſkým / odeſlaná z Athén.